

Oulujärvi

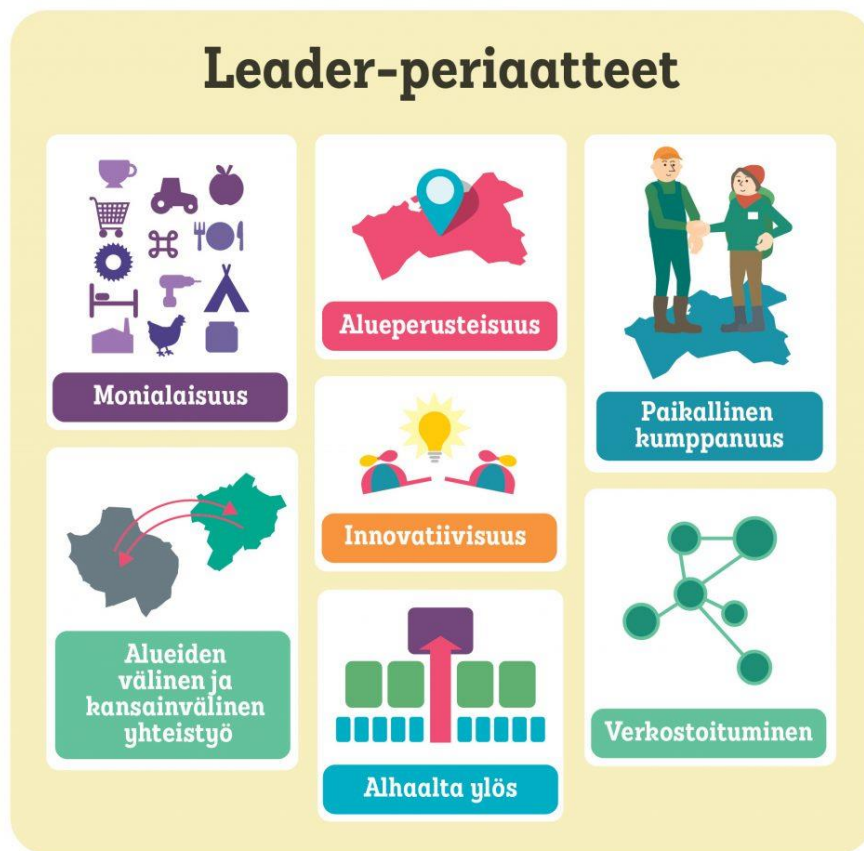
TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2020

1. YLEISTÄ

Oulujärvi Leader toteuttaa strategiaansa maaseuturahaston varoin Paltamon, Puolangan ja Vaalan kunnissa sekä Kajaanin kaupungin maaseutualueilla. Lisäksi Oulujärvi Leader hallinnoi Kainuun ja Koillismaan Kalaleader – strategiaa, jota toteutetaan Kainuussa, Koillismaalla ja Pyhäjärvellä yhteistyössä Elävä Kainuu Leaderin, Koillismaan Leaderin ja Keskipiste-Leaderin kanssa.

Toiminnassamme näkyviä arvoja ovat avoimuus, kannustavuus ja luotettavuus sekä kansainväliset, kaikille eurooppalaisille Leader -ryhmille yhteiset Leader -periaatteet.

2. HALLINTO

Vuosikokous

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidetään maaliskuun loppuun mennessä. Vuosikokous muun muassa hyväksyy yhdistyksen toimintasuunnitelman ja valitsee yhdistyksen hallituksen jäsenet kolmikantaperiaatetta noudattaen.

Jäsenistö

Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden 2019 lopussa oli 153, joista jäsenmaksunsa maksoi 127. Jäsenten määrää ja jäsenmaksunsa maksaneiden osuutta pyritään kasvattamaan. Jos jäsenmaksu on jäänyt maksamatta kahtena vuonna peräkkäin, hallitus katsoo jäsenen eronneeksi.

Ennen eron toteutusta annetaan kuitenkin mahdollisuus säilyttää jäsenyys suorittamalla jäsenmaksu.

Uusille jäsenille lähetetään tervetuloa jäseneksi -kirje, jonka mukana menee ajankohtaista materiaalia.

Tukea saaneille tahoille tarjotaan mahdollisuutta liittyä Oulujärvi Leaderin jäseneksi.

Vuoden 2020 aikana lähetetään vähintään kolme jäsentiedotetta. Jäsentilaisuuksia järjestetään joka toinen vuosi, vuosi 2020 on välivuosi.

Hallitus

Hallituksen muodostuminen yksityisten ihmisten, yhdistysten ja julkisen sektorin kolmikannasta toteutuu siten, että jokaisesta neljästä kunnasta on yksi kunkin tahon edustaja. Hallituksessa on siten 12 jäsentä, joilla jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan vuosittain. Hallituksen jäsenen toimikausi on kaksi vuotta ja kausia voi olla korkeintaan kolme peräkkäin.

Hallituksen puheenjohtajana useita vuosia toimineella Juhani Soinilla täyttyy kuusi vuotta hallituksessa, joten hallituksen puheenjohtaja on vaihtumassa.

Hallitus vastaa yhdistyksen toiminnasta ja taloudesta, tekee strategista suunnittelua ja linjauksia, päättää Leader -rahoituskehiksestä puollettavista hankkeista sekä yhdistyksen omien kehittämishankkeiden toteuttamisesta.

Hallitus kokoontuu tarpeen mukaan, arviolta noin yhdeksän kertaa. Hallituksen kokoukset järjestetään vuorotellen toimialueen eri kunnissa.

Vuoden aikana järjestetään hallitukselle koulutuspäivät sekä strategiapäivä, jolloin keskitytään toiminnan seurantaan ja kehittämiseen.

Uutena toimintamuotona aloitetaan hallituksen jäsenten kuntakohtaiset tiimit, joilla vahvistetaan toiminnan paikallista pohjaa.

Myös hallituksen varajäsenet saavat kokousten esityslistat ja pöytäkirjat ja voivat halutesaan osallistua hallituksen kokouksiin ja strategiapäivään sekä muihin hallitukselle tarkoitettuihin tilaisuuksiin ja valtakunnallisille Leader -hallituspäiville.

Uudet hallituksen jäsenet ja varajäsenet perehdytetään Leader – toimintaan.

Johtoryhmä

Yhdistyksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja hankeneuvoja muodostavat johtoryhmän, joka toimii työntekijöiden tukena yhdistyksen juoksevien asioiden hoitamisessa, harkitsee mitkä niistä on tarkoituksenmukaista viedä hallituskäsittelyyn, valmistelee asioita hallitukselle sekä tekee hallitukselle yhdistyksen toimintaa edistäviä aloitteita. Johtoryhmä kokoontuu yhdistyksen puheenjohtajan kutsusta tarvittaessa. Hallitus voi antaa johtoryhmälle erillisiä valtuutuksia toimia hallituksen puolesta.

Palkatut työntekijät

Yhdistyksellä on kaksi vakinaista palkattua työntekijää, toiminnanjohtaja Pirjo Oikarinen ja hankeneuvoja Päivi Koivula. Heidän lisäksi on kaksi määräaikaista työntekijää: Kalaleader –aktivaattori Tero Nieminen vuoden loppuun saakka sekä hankesihteeri Pirjo Moilanen kesäkuun loppuun asti.

Henkilöresursseja voidaan tarvittaessa väliaikaisesti kasvattaa käyttämällä harjoittelijoita, palkkaamalla määräaikaisia työntekijöitä, ostimalla palveluita tai tekemällä palvelusopimuksia.

Toimitilat

Yhdistyksen toimitilat sijaitsevat Kajaanissa, vanhassa palotornissa ELY – keskuksen yhteydessä. Vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi.

3. YHDISTYKSEN TOIMINTA

Hanketoiminnan tukeminen

Aktivointi ja viestintä

Strategian neljästä teemasta ympäristöteema on toteutunut hieman muita hitaammin. Toteutumista edistetään ympäristöhankkeiden teemallisella haulilla. Tämän mahdollistaa saatu lisärahoitus. Koska käytössä olevat varat eivät riitä kaikille hakijoille eivätkä todennäköisesti koko vuotta, aktivoinnin osuus jää tavanomaista pienemmäksi ohjelmakauden viimeisenä vuonna ja suuntautuu enemmän tulevalle kaudelle.

Koska strategialla on elinkeinollinen painotus, puoltopäätöksissä painotetaan hankkeita, joilla on myönteinen vaikutus elinkeinojen kehittymiseen. Se ei kuitenkaan sulje pois yhteisöllisten hankkeiden rahoittamista.

Viestintää tehdään monia eri kanavia hyödyntäen, esimerkiksi lehti- ja kampanjailmoittelulla, kirjoittamalla juttuja paikallislehtiin, päivittämällä nettisivuja sekä Facebook – sivua ja Twitter – tiliä. Syksyllä pyritään toteuttamaan jälleen yksi Vekkeri -lehti yhdessä Kainuun ELY -keskuksen ja Elävä Kainuu Leaderin kanssa.

Hankekäsittely

Hankkeiden käsittelyyn kuuluu valmistelun, esittelyn, lausuntojen antamisen, maksatusten valmistelun sekä seurannan lisäksi oleellisena osana toimijoille annettu hankeneuvonta.

Hankkeita vastaanottaessaan yhdistys hoitaa viranomaistehtävää.

Ulkoisen arvioinnin yhteydessä nousi esille hanketoteuttajien toive käydä keskustelua hankkeiden päätyttyä aloitusvaiheen lisäksi. Uutena toimintamuotona aloitetaan ”hankejatkot” mahdollisuuksien mukaan.

Hankkeiden rahoitus

Vuosi 2020 on ohjelmakauden viimeinen vuosi ja viimeisenä vuonna jaetaan enää vähän myöntövaltuutta yritys- ja hanketukien myöntämiseen. Oulujärvi Leader saa Maa- ja metsätalousministeriöltä lisärahoitusta viimeiselle vuodelle hyvän edistymisen ja laadukkaan toiminnan perusteella. Tämä nostaa käytettävissä olevan rahoituksen määrää 675 000 euroon, joka jää silti normaalia vuotta pienemmäksi. Mahdollista on, että loppuvuonna tulee vielä hieman lisää, jos hankkeita toteutuu vajaana ja säästyneet varat palautuvat ryhmälle.

Käytettävissä olevat varat eivät tule riittämään kaikille hakijoille. Tästä syystä kehittämiss-hankkeiden käsittely on vuonna 2020 jaksotettu kahteen kertaan: helmikuulle ja lokakuulle. Hakemukset kilpailevat keskenään ja hallituksen haasteena on valita rahoitettaviksi strategiaa parhaiten toteuttavat ja eniten vaikuttavuutta aikaansaavat hankkeet. Yritystukia, yritysryhmähankkeita, kymppitonin kokeiluja ja kansainvälisiä yhteistyöhankkeita voidaan käsitellä jokaisessa hallituksen kokouksessa, mikäli varoja riittää. Niiden käsittelyä ei ole jaksotettu.

Rahoitetut hankkeet voivat kestää vuoden 2022 loppuun. Oulujärvi Leaderin osalta päättyvää ohjelmakautta koskevat velvoitteet jatkuvat 30.4.2023 saakka Maa- ja metsätalousministeriön kanssa solmitus sopimuksen mukaisesti.

Teemahankkeet

Teemahanke on Leader -ryhmän oma hanke, johon kootaan yhteen useita, määriteltyyn aiheeseen liittyviä alueen toimijoiden toteuttamia alahankkeita, joille Leader -ryhmä hakee rahoituksen ELY -keskukselta yhtenä kokonaisuutena. Teemahankkeet ovat olleet Oulujärvi Leaderille uusi toimintatapa tällä ohjelmakaudella. Ne ovat saaneet paljon kiitosta ja toiveita uusista hankkeista, joten niitä jatketaan tulevalla kaudella.

Vauhtia yhdistystoimintaan!

Teemahanke antaa yhdistyksille mahdollisuuden täsmätyöllistämiseen eli käyttää määräraikaista työntekijää tehtävään, joka talkoovoimin jää hoitamatta. Hanke aloitettiin vuonna 2019 ja päättyy helmikuun lopussa 2020.

KAMPE

Vuonna 2020 toteutetaan tämän ohjelmakauden viimeinen teemahanke KAMPE, jonka haku päättyi tammikuun lopussa. Hankkeessa voidaan tehdä kone-, laite- tai varustehankinta, jolla mm. parannetaan yhdistysten toimintamahdollisuuksia ja luodaan uutta toimintaa.

Muu kehittämistyö

Kalaleader -toiminta

Elinkeinokalataloudella tarkoitetaan ammattikalastusta, kalanviljelyä ja kalanjalostusta. Kalaleader – rahoituksella voidaan tukea alan paikallista kehittämistä. Yritysten investointeja ei voi tukea Kalaleaderin rahoituskehyksellä, mutta aktivaattori auttaa yrityksiä investointitukihakemusten tekemisessä ELY-keskukselle.

Kalaleader -hankehakemukset käsittelee kalatalousjaosto, jolle Oulujärvi Leaderin hallitus on antanut valtuudet. Kalatalousjaostossa on alan yrittäjien, sidosryhmien ja Leader-ryhmien edustus.

Myös Kalaleaderissa valmistaudutaan uuteen ohjelmakauteen. Valmistelu nivotaan mahdollisuuksien mukaan yhteen Leader -strategiatyön kanssa, mutta tarvittaessa järjestetään myös kalataloutta koskevia omia tilaisuuksia. Kalaleaderin tulevaisuustyötä tehdään yhteistyössä mukana olevien muiden Leader -ryhmien kanssa. Lisäksi tutkitaan mahdollisuuksia laajentaa aluetta, tähän on tullut yhteydenottoja kahdelta Kalaleaderin ulkopuolella olevalta kunnalta.

Kipinä -raha

Omalla yritysten aktivointirahalla, Kipinä -rahalla, avustetaan 10 – 15 yritysten pientä investointi- tai kehittämistarvetta toteutukseen.

Kalakipinä

Elinkeinokalatalousyrityksille on luotu oma Kipinä -rahansa, jolla voidaan avustaa alan yritysten pieniä investointeja ja kehittämistoimia.

Osaajia vesistökuunnostukseen -hanke

Hankkeessa on 19 osallistujaa. Koulutuksella tarjotaan heille valmiudet tuottaa vesistökuunnostuspalveluja ja saada niistä vähintäänkin sivutoimeentulon lähde. Hankkeelle on saatu ESR -rahoitus Kainuun ELY -keskukselta.

Nuorisoleader -toiminnan käynnistäminen

Useilla Leader -ryhmillä on Nuorisoleader -toimintaa, jonka sisältö vaihtelee ryhmittäin. Pie-nimmillään se on tuen myöntämistä nuorten omiin pienhankkeisiin, laajimmillaan lisäksi nuorisotyöryhmän omia tapahtumia, kansainvälistymistä ja nuorisovaihtoa. Tarkoitus on kar-toittaa, millainen olisi ”Oulujärvi Leaderin näköinen” Nuorisoleader palkkaamalla määräi-kainen työntekijä selvittämään sitä alueen nuorten kanssa. Tavoitteena on käynnistää Nuori-soleader -toiminta uudella ohjelmakaudella.

Osallistuminen kehittämistyöryhmiin

Osallistumalla erilaisten paikallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten kehittämisverkos-tojen ja työryhmien toimintaan tuodaan ruohonjuuritason näkökulmaa työryhmien työhön ja eri ohjelmiin sekä luodaan kontakteja ja yhteistyömuotoja, jotka edistävät Oulujärvi Leaderin kehittämisstrategian toteutumista.

Oman työn kehittäminen

Oulujärvi Leader noudattaa toiminnassaan laatukäsikirjaa ja jatkuvan parantamisen mallia. Toiminnan kehittämisessä huomioidaan sekä omasta toiminnasta vuonna 2019 teetetyn ul-kaisen arvioinnin että valtakunnallisen Leader -arvioinnin suositukset.

Keskipiste-Leaderin ja Ylä-Savon Veturin kanssa aloitettua vertaisarviointia jatketaan vuonna 2020.

Tulevaisuustyö

Meneillään oleva ohjelmakausi päättyy vuoden 2020 lopussa. Seuraavan ohjelmakauden 2021 – 2027 suunnittelu on jo aloitettu muun muassa sähköisillä kyselyillä, mielikuvapajalla ja yhdistyspäivällä ja sitä jatketaan järjestämällä yleisötilaisuuksia ja muita osallistumismah-dollisuuksia. Erilaisiin työpajoihin hankitaan tarvittaessa asiantuntijapuheenvuoroja ostopal-

veluna. Tilaisuuksia voidaan järjestää sekä itse että yhdessä Elävä Kainuu Leaderin ja Kainuun ELY-keskuksen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Leader -periaatteiden mukaisesti uusikin strategia laaditaan alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden ideoihin, tarpeisiin ja näkemyksiin pohjautuen. Kuntien kanssa käytävät neuvottelut ovat oleellinen osa tulevaisuustyötä, sillä Maa- ja metsätalousministeriö edellyttää kuntarahoitusta EU:n ja valtion rahoituksen saamiseksi.

Tulevaisuustyöhön kuuluu myös yhteensovitus ja työnjako muiden rahastojen kanssa. Tätä tehdään Kainuun maaseuturyhmän puitteissa ja osallistumalla rakennerahastojen tilaisuuksiin, yhteistyötapaamisilla ja yhteisillä neuvotteluilla.

Hakeminen Leader -ryhmäksi ohjelmakaudelle 2021 – 2027 tapahtuu kahdessa vaiheessa. Syyskuun loppuun mennessä jätettävän hakemuksen on sisällettävä mm. toiminta-alueen kuvaus, visio, missio, alustavat painopisteet sekä dynaaminen verkostanalyysi. Toisen vaiheen hakemus jätetään ensi vuonna.

Kuvassa Oulujärvi Leaderin, Ylä-Savon Veturin ja Keskipiste-Leaderin henkilökuntaa vertaisarvioinnin parissa Nivalassa. Toisilta oppiminen on hyödyllistä ja tavoitteena on tehdä muitakin yhteistyötä.